

Дрипан В. В., Шиш А. М.

здобувачі вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Науковий керівник: **Мокієнко Т. В.**

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

ПОСИЛЕННЯ РОЛІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Сучасні умови глобалізованого економічного середовища характеризуються високим рівнем турбулентності, частими змінами кон'юнктури ринків, посиленням конкурентного тиску та зростанням ризиків, пов'язаних з геополітичними, фінансовими та технологічними чинниками. Такий стан зовнішнього середовища суттєво ускладнює забезпечення стабільного функціонування суб'єктів господарювання та формує підвищені вимоги до ефективності системи управління фінансово-економічною безпекою підприємств. За цих умов бухгалтерський облік набуває стратегічного значення, оскільки перетворюється з інструмента фіксації господарських операцій на ключовий механізм аналітичного забезпечення процесу управління ризиками та прийняття управлінських рішень.

Фінансово-економічна безпека підприємства, як складова загальної системи економічної безпеки, передбачає забезпечення стійкості фінансових потоків, оптимальності витрат, своєчасного виявлення загроз та запобігання втратам. У цьому контексті інформаційна функція бухгалтерського обліку є фундаментальною, оскільки облікова система формує достовірну, структуровану та стандартизовану інформаційну базу, необхідну для здійснення моніторингу, аналізу та прогнозування фінансових результатів діяльності підприємства.

Акцент на підвищенні ролі бухгалтерського обліку в забезпеченні фінансово-економічної безпеки зумовлений низкою причин:

1. Необхідність оперативної ідентифікації фінансових ризиків. За умов нестабільності важливо виявляти відхилення у показниках ліквідності, рентабельності, оборотності активів та структури капіталу. Саме бухгалтерські дані дозволяють сформувати поточні та прогнозні моделі ризиків.

2. Зростання значення обліково-аналітичного інструментарію. Використання методів управлінського та стратегічного обліку (CVP-аналіз, методи розподілу витрат, маржинальний підхід, бюджетування) дозволяє визначати оптимальні фінансові сценарії та оцінювати наслідки управлінських рішень.

3. Інтеграція обліку з системами внутрішнього контролю та аудиту. В умовах турбулентності зростає потреба в комплексних механізмах запобігання

шахрайству, помилкам, маніпуляціям та неефективному використанню ресурсів, що потребує більшої синергії між обліковими процедурами та контролінгом.

4. Підтримка процесу стратегічного планування. На основі бухгалтерських даних здійснюється моделювання фінансової стійкості, формування бюджету безпеки, оптимізація витрат і визначення пріоритетних напрямів інвестування.

5. Розширення вимог до прозорості та підзвітності. Глобальна нестабільність підвищує увагу інвесторів, кредиторів і регуляторів до якості облікової політики та повноти розкриття інформації, що робить бухгалтерський облік ключовим засобом формування довіри.

Таким чином, у сучасних умовах бухгалтерський облік трансформується у комплексну систему підтримки фінансово-економічної безпеки, що забезпечує не лише фіксацію фактів господарського життя, а й поглиблений аналіз ризиків, контроль за ресурсами, оцінювання ефективності управління та формування інформаційної основи для прийняття стратегічних рішень. Посилення його ролі відбувається через модернізацію методології обліку, цифровізацію інформаційних потоків, впровадження автоматизованих систем контролінгу та розвиток аналітичної компетентності фахівців.

З урахуванням зростання масштабу ризиків, що виникають у глобально нестабільному середовищі, ефективність системи фінансово-економічної безпеки підприємства безпосередньо залежить від якісного функціонування обліково-аналітичного апарату, який забезпечує надійність, точність і своєчасність управлінської інформації. Саме тому підвищення ролі бухгалтерського обліку є стратегічною передумовою забезпечення конкурентоспроможності та стійкого розвитку суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел:

1. Згоранець М. В. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою підприємства. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/546>.
2. Черчата А. О., Тарасова Т. О., Штогрин М. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком інституціональних одиниць. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*. 2020. № 2(22). URL: <https://eung.nung.edu.ua/index.php/ecom/article/view/319>.
3. Томчук В. В, Сердюк Ю. Ф Теоретичні засади обліково-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 3. С. 232-237.